

Bijschrift

Algemene beschouwingen begroting 2025 ***“De Balans uit evenwicht”***

Geachte voorzitter, college, mederaadsleden en andere toehoorders,

Vorig jaar benadrukte ik de noodzaak om de juiste balans te vinden. Helaas moeten we nu constateren dat die balans nog niet gevonden is; we zijn juist verder uit evenwicht geraakt. De wereld verkeert steeds erger in conflict en de sfeer hier in de raad is er niet op vooruit gegaan.

De begroting die we nu bespreken is grotendeels tot stand gekomen o.l.v. H&G wethouder Theo Geldens, die om oneigenlijke redenen naar huis is gestuurd. Het is wel mede dankzij zijn inzet dat Valkenswaard er financieel nog redelijk voorstaat, zeker in vergelijking met veel andere gemeenten.

Financieel gezien mogen we dus trots zijn. Ondanks aanzienlijke investeringen in ons centrum, de aanpak van wateroverlast en het onderhoud van onze wegen en groene ruimten, zijn we erin geslaagd om financieel gezond te blijven. Valkenswaard heeft zijn zaken goed op orde en dat verdient erkenning.

Toch liggen er nieuwe uitdagingen op onze weg. Deze zijn helaas niet weggenomen door “de septembercirculaire”. Terwijl we werken aan een nieuwe bestuurscultuur, zijn we in een bestuurlijke crisis beland. Een crisis die voor ons als H&G helemaal niet nodig was. Het wegsturen van een kundig en betrokken wethouder heeft de verhoudingen en de voortgang van dossiers geen goed gedaan. Nog afgezien van de flinke kostenpost die het wachtgeld en de aanstelling van een mogelijk nieuwe wethouder gaat opleveren.

De inwoner van Valkenswaard mag hier echter niet de dupe worden.

Wij willen onze verantwoordelijkheid nemen om Valkenswaard op een heldere, gedreven en zeker op een **transparante** manier te besturen, in het belang van onze inwoners. De vraag die nu op tafel ligt is hoe we ons financieel gezonde beleid kunnen voortzetten in deze moeilijke tijden. Komen de gewenste investeringen in wonen, sport, zorg en de kwaliteit van onze leefomgeving niet onder druk te staan?

Deze zorgen zijn terecht en daarom is het belangrijk om nu de juiste keuzes te maken.

De fractie van H&G staat pal voor een verantwoord financieel beleid, nu en in de toekomst. Het inzetten van onze algemene reserves om structurele tekorten op te vangen vinden wij geen goed idee.

Dictum amendement ombuigingen algemene reserve.

Besluit beslispunt 1 als volgt aan te vullen: "... met dien verstande dat in bijlage 2 (Ombuigingsmogelijkheden), onderdeel inzet algemene reserve, de volgende tekst wordt toegevoegd:

De inzet van de Algemene Reserve bij voorkeur niet als ombuigingsmogelijkheid verder wordt uitgewerkt, maar dat gezocht wordt naar structurele bezuinigingen".

Wij begrijpen de zorgen van onze inwoners: betaalbare woningen, goede zorg, sportvoorzieningen voor jong en oud, en een gezonde leefomgeving zijn cruciale zaken. Deze prioriteiten mogen niet het slachtoffer worden van de bestuurlijke crisis waarin wij ons bevinden.

De kosten hiervan mogen niet worden afgewenteld op onze inwoners.

Daarom komen we met een amendement om ook in 2026 de OZB niet meer te verhogen dan 1,5%. ***Dictum amendement beperking stijging OZB 2026***

Besluit: Beslispunt 1 als volgt aan te vullen: "... met dien verstande dat in bijlage 2 (Ombuigingsmogelijkheden), onderdeel Verhoging indexering inkomsten, de volgende tekst wordt toegevoegd: De OZB wordt ook in 2026 met niet meer dan 1,5 % verhoogd".

Daarnaast vinden wij dat er niet alleen naar ombuigingen gekeken moet worden maar ook naar mogelijke concrete bezuinigingen, zowel bij de gevraagde uitbreidingen van ambtenaren als bestuurlijk. Door af te zien van het benoemen van een nieuwe 4^e wethouder kan er 300.000 euro worden bezuinigd.

Dit levert een extra besparing voor onze inwoners.

Hier dienen we dan ook een amendement voor in. H&G heeft hiervoor scherpe argumenten: het is zeer waarschijnlijk dat de nieuwe wethouder pas in het nieuwe jaar actief wordt.

Na een inwerkperiode bevinden we ons al snel in het zomerreces, gevolgd door een beleidsarme periode in aanloop naar de verkiezingen. Hoeveel gaat de nieuwe wethouder ons daadwerkelijk nog opleveren, en is dat in balans met de kosten?

Volgens H&G is dat inmiddels niet meer het geval en daarom ons volgende amendement.

Dictum amendement "het restant van deze bestuursperiode met 3 wethouders af te werken".

Besluit beslispunt 1 als volgt aan te vullen: "... met dien verstande dat wat betreft de kosten wethouders er mee wordt gerekend dat er het restant van deze bestuursperiode met drie wethouders wordt afgewerkt".

Ook dienen we een amendement in om de gevraagde uitbreiding van fte's voorlopig in de ijskast te zetten. Welke uitbreidingen zijn echt noodzakelijk en welke kunnen op een andere manier opgelost worden? De gevraagde uitbreiding voor wijknet-werkers is zo'n voorbeeld. We vinden het wel belangrijk dat wijken vanuit de gemeente ondersteund worden in hun goede werk, maar wij pleiten ervoor om die ondersteuning te verbeteren door de werkzaamheden van de huidige wijkondersteuners en wijkcoördinatoren beter in te richten. Immers, over incidentele uitgave zoals voor sportverenigingen wordt hier in de raad uitgebreid gesproken, terwijl jaarlijkse de uitbreiding van fte's, wat een structurele verhoging betekent, vaak met enkele zinnen in de begroting wordt afgedaan.

Dictum amendement bezuinigingen FTE

Besluit beslispunt 1 als volgt aan te vullen: "... met dien verstande dat:

- 1. De loonsom van 1.000.000 euro voor uitbreiding van FTE's niet gemandateerd wordt aan het college;*
- 2. Het college na de besluitvorming over ombuigingen/bezuinigen, de gemeenteraad een raadsvoorstel aanbiedt waarin de uitbreiding van FTE's gemotiveerd wordt.*

Helaas moeten bezoekers en inwoners nog steeds betalen voor het parkeren. Dit had H&G graag anders gezien.

Afgelopen jaar heeft de meerderheid van de raad ervoor gekozen door te gaan met betaald parkeren. Niet onze keuze destijds.

Maar om de opbouw van de parkeerinkomsten te vereenvoudigen, willen we een amendement indienen om de 110.000 euro, die we vorig jaar middels een motie hebben vrijgemaakt, nu ook te realiseren. Zodat de parkeertarieven niet verder stijgen en vereenvoudigd worden. ***Dictum amendement inzet wijknet-werkers.***

Beslispunt 1 als volgt aan te vullen: "... *met dien verstande dat*

- 1. er geen er geen 155k voor de benoeming van twee wijknet-werkers beschikbaar wordt gesteld;*
- 2. voor de uitwerking van het parkeerbeleid 110k wordt opgenomen;*
- 3. de resterende 45k wordt toegevoegd aan de algemene reserve.*

De afgelopen jaren hebben we flink geïnvesteerd in wegen en mobiliteit:

De Eindhovenseweg - Noord, Dommelseweg, maatregelen in Dommelen-Zuid en de komende jaren de uitvoering van de Luikerweg in de Valkenswaardse Poort.

Deze investeringen helpen de wateroverlast aan te pakken, de leefbaarheid te vergroten en de bereikbaarheid te waarborgen. We begrijpen de overlast die deze projecten met zich meebrengen, maar zijn trots op de investeringen die de aantrekkelijkheid en leefbaarheid van onze gemeente verbeteren.

We blijven aandacht vragen voor het OV. We hopen dat de volgend jaar uitgevoerde HOV-studie ons gaat helpen om het OV verder uit te bouwen en te blijven faciliteren voor onze inwoners. Daarbij moet ook aandacht zijn voor de toegankelijkheid van bushaltes: goede voorzieningen voor fietsparkeren en informatieborden voor reizigers. Helaas zien we dat op verschillende plekken het fietsparkeren bij bushaltes beter kan. College we roepen u wederom op om de situatie bij b.v. de Valkenierstraat zo snel mogelijk te verbeteren, zeker nu deze halte door omleidingen veel drukker wordt bezocht.

Er zijn mooie groene 30 km- wegen aangelegd met aandacht voor biodiversiteit.

Hier past ecologisch bermbeheer bij, maar dat is wat anders dan "laat de boel maar de boel". Inzaaien met een bloemrijk mengsel is belangrijk, net als het wel maaien van doorgangen en het verwijderen van ongewenste groei, zoals berken. Vandaar onze volgende motie :

Motie ecologisch groenbeheer.

Verzoekt het college:*Om in overleg met de bewoners van Lage Heide verantwoord en ecologisch beheer van het openbaar groen overeen te komen en hiervoor een plan op te stellen. Dit plan vervolgens uit te rollen naar de andere wijken in Valkenswaard.*

Het creëren van nieuwe woningen is nog steeds een zeer urgent onderwerp. Zowel voor starters als voor doorstromers, en ouderen met of zonder zorgvraag. H&G wil inzetten op het versnellen van procedures en het blijven zoeken naar nieuwe mogelijkheden om projecten van de grond te krijgen. Helaas zien we te vaak dat projecten ook door onszelf vertraging oplopen: bijvoorbeeld de Amundsenstraat, hierbij 0 zienswijzen, ligt nu toch al maanden stil in onze besluitvorming. Andere belangrijke projecten zijn het Ema-terrein en de Le Sage ten Broekstraat. In strijd met de antwoorden die we van de wethouder hebben gekregen, hebben we op 21 maart al besloten om te starten met de bouw op de Le Sage ten Broekstraat, en vóór 1 januari 2025 een nieuwe ontmoetingsplek voor de jeugd te realiseren, zodat ook de 2^e fase voorspoedig van start kan gaan. Hiervoor de volgende motie:

Dictum motie Le Sage ten Broekstraat. Spreekt uit:

- *Dat de locatie Le Sage ten Broekstraat volledig dient te worden ingezet voor woningbouw.*
- *Het bestemmingsplan daarvoor zo spoedig mogelijk dient te worden opgesteld.*
- *Voor "het Pumpke" zo spoedig mogelijk een locatie elders dient te worden gezocht en gerealiseerd.*

Ondertussen is het mogelijk maken en stimuleren van verhuizingen van ouderen naar kleinere woningen belangrijk voor goede doorstroming. Wij denken dat verhuisvouchers hierbij kunnen helpen. Hiervoor het volgende amendement:

Dictum amendement verhuisvoucher.

Beslispunt I als volgt aan te vullen:

.... met dien verstande dat voor 2025 en 2026 jaarlijks 15.000 euro uit de reserve stimulering woningbouwprogramma wordt ingezet voor de verhuisvoucher'.

Het ondersteunen van vrijwilligersorganisaties en evenementen, het creëren en behouden van plekken waar ouderen en jongeren elkaar kunnen ontmoeten, is enorm belangrijk. Gelukkig wonen wij in een gemeente waar veel georganiseerd wordt door onze inwoners. Dit willen wij koesteren en ondersteunen. Daarom komen wij met een motie die verzoekt om de kosten van evenementen bij niet- commerciële initiatieven die vanuit onze eigen inwoners komen, niet te zwaar te belasten.

Amendement verlagen kosten leges kleinschalige initiatieven.

Besluit beslispunt 5 als volgt aan te vullen: “... *met dien verstande dat aan de legesverordening wordt toegevoegd, artikel 4, lid 3a (doelgroep kleinschalige initiatieven), en hiermee deze doelgroep wijstelling van betaling van leges te verlenen.*”

Het ondersteunen van onze kwetsbare inwoners blijft een belangrijke prioriteit voor H&G. We weten dat de zorg onder druk staat en dat we met de toenemende vergrijzing een steeds grotere uitdaging hebben in het ondersteunen van ouderen en zorgbehoevenden. Daarom is het belangrijk dat het college blijft investeren in preventie, en het ondersteunen van inwoners die het echt nodig hebben.

Blijven bewegen en sporten is een essentieel onderdeel van preventie. Het ondersteunen van de sportverenigingen die dit mogelijk maken, is daarom zeker belangrijk. De financiële toekomst dwingt ons echter om kritischer te zijn op uitgaven en creatiever in het vinden van oplossingen. Samenwerking tussen verschillende verenigingen zien wij als een goede optie. Vandaar onze **motie voetbalvelden**.

Dictum... *Vezoekt het college:*

- 1. Te onderzoeken wat de bezetting van de voetbalvelden in Valkenswaard is op wedstrijddagen en op trainingsavonden. Zowel absoluut als procentueel.*
- 2. Daarbij te analyseren waar ruimte is en waar het knelt.*
- 3. Ditzelfde onderzoek uit te voeren voor de bezetting van de kleedlokalen, ruimte parkeerterreinen, financiën.*

Ondanks de uitdagingen blijft H&G zich inzetten voor wat werkelijk belangrijk is: een Valkenswaard waarin iedereen kan wonen, werken en genieten van een hoogwaardige en gezonde leefomgeving. Deze gezonde leefomgeving hebben we ooit gratis gekregen. Hoe langer we wachten om onze leefomgeving weer schoner te maken, hoe meer ons dat gaat kosten ...en dan bedoel ik zeker niet alleen financiële kosten.

Het is nu aan ons allen om verantwoordelijkheid te nemen, om de crisis te overwinnen en sterker uit de strijd te komen. U kunt erop vertrouwen dat H&G de belangen van Valkenswaard blijft verdedigen, met visie, daadkracht en een open oog voor de uitdagingen van vandaag en morgen.

Dank U voor uw aandacht!